[Medicinski fakultet u Rijeci]

Curriculum
2023/2024

[Za kolegij]

Smrt

Study program:	**Medicina (R)** (elective) [Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij]
Department:	**[Katedra za oftalmologiju]**
Course coordinator:	**prof. dr. sc. Lončarek Karmen, dr. med.**
Year of study:	**1**
ECTS:	**1.5**
Incentive ECTS:	**0 (0.00%)**
Foreign language:	**No**

Course information:

Svrha je kolegija upoznati buduće liječnike s filozofskim aspektom smrti, kao priprema za suočavanje s biološkim, psihološkim i socijalnim aspektima smrti, umiranja i patnje.

Ciljevi kolegija:

Upoznati temeljne pojmove i definicije filozofije smrti.

Osposobiti se za analizu i kritički pristup prema vrednovanju smrti i umiranja.

Poticati razvoj kritičkog mišljenja prema temeljnim egzistencijalnim problemima.

Osposobiti se za primjenu osnovnih metoda i načela filozofskog mišljenja.

Osposobiti se za transfer filozofskih spoznaja u bio-medicinske teorije i kliničku praksu.

Povezati suvremenu analitičku filozofiju smrti sa suvremenim medicinskim znanostima.

Pohađanjem nastave, aktivnim sudjelovanjem u filozofskim raspravama i izradom seminarskog rada studenti i studentice će:

Identificirati filozofiju kao temeljnu disciplinu i njen doprinos medicinskim znanostima.

Definirati i objasniti temeljne pojmove i različite definicije i shvaćanja pojma smrti i umiranja.

Objasniti i kritički prosuditi filozofske teorije koje objašnjavaju fenomen smrti.

Analizirati i kritički promišljati činjenicu smrtnosti i njen odnos prema vrijednosti života.

Objasniti i razlikovati različite teoretske pristupe vrednovanja smrti.

Usporediti i upotrijebiti različite filozofske teorijsko-metodološke pristupe smrti relevantne za područje medicine.

Objasniti, razlikovati i primijeniti specifična znanja i vještine koja proizlaze iz filozofske analize smrti.

Razviti kritičko, argumentirano mišljenje na ontološkim, epistemiološkim, vrijednosnim, etičkim i bioetičkim filozofskim problemima povezanih sa smrću.

Razviti sposobnost i vještinu strukturiranja argumentacije logičkom jasnoćom i točnošću.

Kolegij obuhvaća metafizička, vrijednosna, etička i bioetička pitanja koja se problematiziraju iz tradicionalne i suvremene analitičke filozofske perspektive:

UVOD

Uvod u filozofsko mišljenje za studente medicine

Što je filozofija?

Filozofski pristup fenomenu smrti

Važnost smrti

Zašto misliti o smrti?

Važnost smrti u ljudskoj kulturi

Smrt i religije

Smrt u filozofiji

Strah od smrti kao uzročnik ljudskih vjerovanja

Što smrt čini važnom?

Što je smrt?

- Pojmovni odnos smrti i života
- Biološki pojam smrti
- Psihološki pojam smrti
- Pluralistički pojam smrti
- Smrt kao odlazak (odvajanje) duše

Misterioznost smrti

- Je li smrt nespoznatljiva?
- Je li moguće zamisliti vlastitu smrt?
- Je li smrt nemisliva?
- Smrt i ništavilo

Život nakon smrti

- Je li "život nakon smrti" oksimoron?
- Što znači sintagma "život nakon smrti"?
- Pogrešno razumijevanje "života nakon smrti"
- Je li život nakon smrti moguć?
- Platonovski model života nakon smrti

Logičke mogućnosti života nakon smrti

- Zamjena tijela
- Logički status uskrsnuća
- Rekonstitucija (naših) atoma
- Model "Zvjezdanih staza"

Transhumanizam

Zavaravanje smrti kao temeljna ideja transhumanizma

Osobni identitet

Problem razdvajanja identiteta

Problem dupliciranja identiteta

Ljudska životinja

Nesreća mrtvih

- Može li se mrtvima nanijeti nepravda?

Može li se mrtvima nanijeti šteta?

Želje i interesi (mrtvih) osoba

Posthumna zla i dobra

Zlo smrti – epikurejsko gledište

Je li loše umrijeti?

Varijacije epikurejskog gledišta (slabi, umjereni, jaki i ekstremni epikurizam)

Praktične posljedice epikurejskog gledišta

Zlo smrti – epikurejski argumenti (smrt nije zlo)

Argument simetrije vremena

Prenatalno i postmortalno zlo (simetrija rođenja i smrti)

Sklonost k budućnosti

Argument nepostojanja subjekta i nemogućnosti iskustva

Zlo smrti – deprivacijsko gledište (smrt kao zlo)

Kritika epikurejskog gledišta

Deprivacijska teorija ili zašto je smrt zlo

Mogući životi i zlo smrti

Čija smrt je gora?

Besmrtnost

Je li loše biti smrtno biće?

Slučaj Makropulos ili prokletstvo besmrtnosti

Uvjeti poželjnosti besmrtnosti

Smrtnost, motivacija i narativna struktura života

Strah od smrti

Aspekti straha od smrti – čega se bojimo kada se bojimo smrti

Uvjeti racionalnog straha

Racionalne emocije prema smrti

Samoubojstvo: smrt kao rješenje

Smrt i autentičnost smrti

Zašto je život vrijedan življenja

Smislenost života – kriteriji i standardi

Bitak prema smrti ili živjeti suočen sa smrtnošću

Distanazija

Eutanazija

Ortotanazija

Pravo na smrt

Asistirano samoubojstvo

Medicinska pogreška sa smrtnom posljedicom

Smrtna kazna

Vrijednost života

Bioetička pitanja o smrti

List of assigned reading:

List of optional reading:

Curriculum:

[Vježbe] list (with titles and explanation):

V1. Filozofija - postojanje - svijet

Klasične sheme odnosa prema smrti

V2. Proces – događaj – trenutak – stanje

Identificirati i razlučiti filozofsko argumentirano mišljenje od svakodnevnog i kulturološko-psihološki uvjetovanog mišljenja o smrti.

V3. Vjerovanje: vjerovati - sumnjati - dokazati - prihvatiti - valjanost

Interpretirati biološki, psihološki i pluralistički pojam smrti s ciljem razumijevanja i logičkog utemeljenja mišljenja o smrti.

V4. Smrt – umiranje – nepostojanje

Identificirati i raspravljati ključne probleme s kojima se susreće čovjek suočen s vlastitom smrtnošću. Objasniti značenje pojma „život nakon smrti“ i razumjeti mogućnosti logičke održivosti navedenog pojma, prepoznati pogrešna razumijevanja navedenog pojma.

V5. Vrijednost smrti

Razlučiti značenje koncepta štete i dobrobiti (zla i dobra) za osobe te primijeniti navedene koncepte na slučajeve mrtvih.

Prepoznati odnos između psiholoških sklonosti i racionalnih argumenata u odnosu na sm rt.

V6. Zlo, subjekt, vrijeme – deprivacijski odgovori

Definirati i razumjeti deprivacijsko gledište o zlu smrti te isto primijeniti na konkretne slučajeve smrti osoba. Objasniti pojmove i odnos besmrtnosti i poželjnosti života. Analizirati ove pojmove na teoretskim i konkretnim primjerima. Raspraviti ulogu ideje besmrtnosti u svakodnevnom stavu prema životu i smrti. Analizirati racionalnost emocija prema smrti, identificirati različite aspekte straha od smrti. Kritički vrednovati različite argumente za/protiv samoubojstva, prepoznati svijest o smrti kao jedan od temelja autentičnog življenja.

V7. Zlo smrti i životinje

Objasniti pojmove i odnos besmrtnosti i poželjnosti života. Analizirati ove pojmove na teoretskim i konkretnim primjerima. Raspraviti ulogu ideje besmrtnosti u svakodnevnom stavu prema životu i smrti.

V8. Smisao života: postojanje - vrijednosti - izbor

Sintetizirati, usustaviti, razumjeti filozofske pojmove, argumente i stavove o smrti i smislu života.

V9. Filozofska „crna rupa" pitanja vrijednosti smrti

Objasniti teoretska utemeljenja vrijednosti života, analizirati odnos vrijednosti smrti i vrijednosti života.

V10. Strahovi

Analizirati racionalnost emocija prema smrti, identificirati različite aspekte straha od smrti. Kritički vrednovati različite argumente za/protiv samoubojstva, prepoznati svijest o smrti kao jedan od temelja autentičnog življenja.

[Predavanja] list (with titles and explanation):

P1. Uvod u filozofsko mišljenje za studente medicine. Važnost smrti. Što je „smrt“. Što je filozofija? / Filozofski pristup fenomenu smrti. Zašto misliti o smrti? Važnost smrti u ljudskoj kulturi / Smrt i religije / Smrt u filozofiji / Strah od smrti kao uzročnik ljudskih vjerovanja / Što smrt čini važnom? Pojmovni odnos smrti i života / Biološki pojam smrti / Psihološki pojam smrti / Pluralistički pojam smrti / Smrt kao odlazak (odvajanje) duše.

Identificirati i razlučiti filozofsko argumentirano mišljenje od svakodnevnog i kulturološko-psihološki uvjetovanog mišljenja o smrti. Razlikovati i definirati psihološka, sociološka, religijska i filozofska pitanja o smrti. Interpretirati biološki, psihološki i pluralistički pojam smrti s ciljem razumijevanja i logičkog utemeljenja mišljenja o smrti.

P2. Misterioznost smrti. Logičke mogućnosti života nakon smrti. Transhumanizam. Je li smrt nespoznatljiva? / Je li moguće zamisliti vlastitu smrt? / Je li smrt nemisliva? / Smrt i ništavilo. Je li "život nakon smrti" oksimoron? / Što znači sintagma "život nakon smrti"? / Pogrešno razumijevanje "života nakon smrti" / Je li život nakon smrti moguć? / Platonovski model života nakon smrti / Zamjena tijela / Logički status uskrsnuća / Rekonstitucija (naših) atoma / Model "Zvjezdanih staza". Zavaravanje smrti kao temeljna ideja transhumanizma / Osobni identitet / Problem razdvajanja identiteta / Problem dupliciranja identiteta / Ljudska životinja.

Identificirati i raspravljati ključne probleme s kojima se susreće čovjek suočen s vlastitom smrtnošću. Objasniti značenje pojma „život nakon smrti" i razumjeti mogućnosti logičke održivosti navedenog pojma, prepoznati pogrešna razumijevanja navedenog pojma. Identificirati temeljne teorije osobnog identiteta. Definirati ideju transhumanizma i njenu logičku održivost.

P3. Nesreća mrtvih. Zlo smrti – epikurejsko gledište. Zlo smrti – epikurejski argumenti (smrt nije zlo). Može li se mrtvima nanijeti nepravda? / Može li se mrtvima nanijeti šteta? Želje i interesi (mrtvih) osoba / Posthumna zla i dobra. Je li loše umrijeti? / Varijacije epikurejskog gledišta (slabi, umjereni, jaki i ekstremni epikurizam) Praktične posljedice epikurejskog gledišta. Argument simetrije vremena / Prenatalno i postmortalno zlo (simetrija rođenja i smrti) / Sklonost k budućnosti / Argument nepostojanja subjekta i nemogućnosti iskustva.

Razlučiti značenje koncepta štete i dobrobiti (zla i dobra) za osobe te primijeniti navedene koncepte na slučajeve mrtvih. Definirati epikurejsko gledište o vrijednosti smrti za osobu koja umre . Prepoznati epikurejsku argumentaciju u svakodnevnom suočavanju sa smrću. Identificirati različite epikurejske argumente. Prepoznati odnos između psiholoških sklonosti i racionalnih argumenata u odnosu na smrt.

P4. Zlo smrti – deprivacijsko gledište (smrt kao zlo). Besmrtnost. Strah od smrti. Kritika epikurejskog gledišta / Deprivacijska teorija ili zašto je smrt zlo / Mogući životi i zlo smrti / Čija smrt je gora? Je li loše biti smrtno biće? / Slučaj Makropulos ili prokletstvo besmrtnosti / Uvjeti poželjnosti besmrtnosti / Smrtnost, motivacija i narativna struktura života. Aspekti straha od smrti – čega se bojimo kada se bojimo smrti / Uvjeti racionalnog straha / Racionalne emocije prema smrti / Samoubojstvo: smrt kao rješenje / Smrt i autentičnost smrti.

Definirati i razumjeti deprivacijsko gledište o zlu smrti te isto primijeniti na konkretne slučajeve smrti osoba. Objasniti pojmove i odnos besmrtnosti i poželjnosti života. Analizirati ove pojmove na teoretskim i konkretnim primjerima. Raspraviti ulogu ideje besmrtnosti u svakodnevnom stavu prema životu i smrti. Analizirati racionalnost emocija prema smrti, identificirati različite aspekte straha od smrti. Kritički vrednovati različite argumente za/protiv samoubojstva, prepoznati svijest o smrti kao jedan od temelja autentičnog življenja.

P5. Vrijednost života. Metafizika smrti i praktični stavovi. Sinteza gradiva i priprema za pisani ispit. Zašto je život vrijedan življenja / Smislenost života – kriteriji i standardi / Bitak prema smrti ili živjeti suočen sa smrtnošću. Metafizičke teorije vrijednosti smrti / Samoubojstvo / Ubojstvo / Smrtna kazna / Eutanazija / Abortus

Objasniti teoretska utemeljenja vrijednosti života, analizirati odnos vrijednosti smrti i vrijednosti života. Sintetizirati, ususatviti, razumjeti filozofske pojmove, argumente i stavove o smrti. Problematizirati filozofske teorije u svrhu pripreme za pisani ispit.

[Seminari] list (with titles and explanation):

S1. Racionalnost i strah od smrti

Identificirati i razlučiti filozofsko argumentirano mišljenje od svakodnevnog i kulturološko-psihološki uvjetovanog mišljenja o smrti. Razlikovati i definirati psihološka, sociološka, religijska i filozofska pitanja o smrti.

S2. Zlo smrti

Razlučiti značenje koncepta štete i dobrobiti (zla i dobra) za osobe te primijeniti navedene koncepte na slučajeve mrtvih.

S3. Biti mrtav

Definirati i razumjeti deprivacijsko gledište o zlu smrti te isto primijeniti na konkretne slučajeve smrti osoba. Objasniti pojmove i odnos besmrtnosti i poželjnosti života. Analizirati ove pojmove na teoretskim i konkretnim primjerima.

S4. Zašto je smrt loša?

Razlučiti značenje koncepta štete i dobrobiti (zla i dobra) za osobe te primijeniti navedene koncepte na slučajeve mrtvih. Definirati epikurejsko gledište o vrijednosti smrti za osobu koja umre. Prepoznati epikurejsku argumentaciju u svakodnevnom suočavanju sa smrću. Identificirati različite epikurejske argumente. Prepoznati odnos između psiholoških sklonosti i racionalnih argumenata u odnosu na smrt.

S5. Nestajanje i nepostojanje

Interpretirati biološki, psihološki i pluralistički pojam smrti s ciljem razumijevanja i logičkog utemeljenja mišljenja o smrti. Identificirati i raspravljati ključne probleme s kojima se susreće čovjek suočen s vlastitom smrtnošću.

S6. Vrijednost smrti

Definirati i razumjeti deprivacijsko gledište o zlu smrti te isto primijeniti na konkretne slučajeve smrti osoba. Raspraviti ulogu ideje besmrtnosti u svakodnevnom stavu prema životu i smrti. Analizirati racionalnost emocija prema smrti, identificirati različite aspekte straha od smrti.

S7. Korist i šteta nakon smrti

Definirati i razumjeti deprivacijsko gledište o zlu smrti te isto primijeniti na konkretne slučajeve smrti osoba. Objasniti pojmove i odnos besmrtnosti i poželjnosti života. Analizirati ove pojmove na teoretskim i konkretnim primjerima. Raspraviti ulogu ideje besmrtnosti u svakodnevnom stavu prema životu i smrti.

S8. U obranu samoubojstva

Kritički vrednovati različite argumente za/protiv samoubojstva, prepoznati svijest o smrti kao jedan od temelja autentičnog življenja.

S9. Smrtna kazna

Objasniti teoretska utemeljenja vrijednosti života, analizirati odnos vrijednosti smrti i vrijednosti života. Sintetizirati, ustaviti, razumjeti filozofske pojmove, argumente i stavove o smrti.

S10. Transhumanizam

Identificirati temeljne teorije osobnog identiteta. Definirati ideju transhumanizma i njenu logičku održivost.

Student obligations:

Exam (exam taking, description of the written/oral/practical part of the exam, point distribution, grading criteria):

Other notes (related to the course) important for students:

-

COURSE HOURS 2023/2024

Smrt

[Predavanja] (Place and time or group)	**[Vježbe]** (Place and time or group)	**[Seminari]** (Place and time or group)
14.03.2024		
P1. Uvod u filozofsko mišljenje za studente medicine. Važnost smrti. Što je „smrt“. Što je filozofija? / Filozofski pristup fenomenu smrti. Zašto misliti o smrti? Važnost smrti u ljudskoj kulturi / Smrt i religije / Smrt u filozofiji / Strah od smrti kao uzročnik ljudskih vjerovanja / Što smrt čini važnom? Pojmovni odnos smrti i života / Biološki pojam smrti / Psihološki pojam smrti / Pluralistički pojam smrti / Smrt kao odlazak (odvajanje) duše.: • [P06] (17:15 - 20:15) [2292] [1413] ◦ S P2. Misterioznost smrti. Logičke mogućnosti života nakon smrti. Transhumanizam. Je li smrt nespoznatljiva? / Je li moguće zamisliti vlastitu smrt? / Je li smrt nemisliva? / Smrt i ništavilo. Je li “život nakon smrti” oksimoron? / Što znači sintagma “život nakon smrti”? / Pogrešno razumijevanje “života nakon smrti” / Je li život nakon smrti moguć? / Platonovski model života nakon smrti / Zamjena tijela / Logički status uskrsnuća / Rekonstitucija (naših) atoma / Model “Zvjezdanih staza”. Zavaravanje smrti kao temeljna ideja transhumanizma / Osobni identitet / Problem razdvajanja identiteta / Problem dupliciranja identiteta / Ljudska životinja.: • [P06] (17:15 - 20:15) [2292] [1413] ◦ S P3. Nesreća mrtvih. Zlo smrti – epikurejsko gledište. Zlo smrti – epikurejski argumenti (smrt nije zlo). Može li se mrtvima nanijeti nepravda? / Može li se mrtvima nanijeti šteta? Želje i interesi (mrtvih) osoba / Posthumna zla i dobra. Je li loše umrijeti? / Varijacije epikurejskog gledišta (slabi, umjereni, jaki i ekstremni epikurizam) Praktične posljedice epikurejskog gledišta. Argument simetrije vremena / Prenatalno i postmortalno zlo (simetrija rođenja i smrti) / Sklonost k budućnosti / Argument nepostojanja subjekta i nemogućnosti iskustva.: • [P06] (17:15 - 20:15) [2292] [1413] ◦ S P4. Zlo smrti – deprivacijsko gledište (smrt kao zlo). Besmrtnost. Strah od smrti. Kritika epikurejskog gledišta / Deprivacijska teorija ili zašto je smrt zlo / Mogući životi i zlo smrti / Čija smrt je gora? Je li loše biti smrtno biće? / Slučaj Makropulos ili prokletstvo besmrtnosti / Uvjeti poželjnosti besmrtnosti / Smrtnost, motivacija i narativna struktura života. Aspekti straha od smrti – čega se bojimo kada se bojimo smrti / Uvjeti racionalnog straha / Racionalne emocije prema smrti / Samoubojstvo: smrt kao rješenje / Smrt i autentičnost smrti.: • [P06] (17:15 - 20:15) [2292] [1413] ◦ S		
prof.phil Biondić Marin, doc.dr.sc. [2292] · prof. dr. sc. Lončarek Karmen, dr. med. [1413]		
21.03.2024		

P5. Vrijednost života. Metafizika smrti i praktični stavovi. Sinteza gradiva i priprema za pisani ispit. Zašto je život vrijedan življenja / Smislenost života – kriteriji i standardi / Bitak prema smrti ili živjeti suočen sa smrtnošću. Metafizičke teorije vrijednosti smrti / Samoubojstvo / Ubojstvo / Smrtna kazna / Eutanazija / Abortus:
• [P08] (17:15 - 18:00) [2292] [1413]
  ◦ S
	V1. Filozofija - postojanje - svijet:
	• [P08] (18:00 - 20:15) [1413]
	  ◦ S
	
	V2. Proces – događaj – trenutak – stanje:
	• [P08] (18:00 - 20:15) [1413]
	  ◦ S
	
	V3. Vjerovanje: vjerovati - sumnjati - dokazati - prihvatiti - valjanost:
	• [P08] (18:00 - 20:15) [1413]
	  ◦ S	

prof.phil Biondić Marin, doc.dr.sc. [2292] · prof. dr. sc. Lončarek Karmen, dr. med. [1413]		
28.03.2024		

	V4. Smrt – umiranje – nepostojanje:
	• [P08] (17:15 - 20:15) [1413] [2292]
	  ◦ S
	
	V5. Vrijednost smrti:
	• [P08] (17:15 - 20:15) [1413] [2292]
	  ◦ S
	
	V6. Zlo, subjekt, vrijeme – deprivacijski odgovori:
	• [P08] (17:15 - 20:15) [1413] [2292]
	  ◦ S
	
	V7. Zlo smrti i životinje:
	• [P08] (17:15 - 20:15) [1413] [2292]
	  ◦ S	

prof.phil Biondić Marin, doc.dr.sc. [2292] · prof. dr. sc. Lončarek Karmen, dr. med. [1413]		
04.04.2024		

	V8. Smisao života: postojanje - vrijednosti - izbor: • [P08] (17:15 - 19:30) [2292] [1413] ○ S V9. Filozofska „crna rupa" pitanja vrijednosti smrti: • [P08] (17:15 - 19:30) [2292] [1413] ○ S V10. Strahovi: • [P08] (17:15 - 19:30) [2292] [1413] ○ S	S1. Racionalnost i strah od smrti: • [P08] (19:30 - 20:15) [2292] [1413] ○ S
prof.phil Biondić Marin, doc.dr.sc. [2292] · prof. dr. sc. Lončarek Karmen, dr. med. [1413]		
11.04.2024		
		S2. Zlo smrti: • [P08] (17:15 - 21:00) [2292] [1413] ○ S S3. Biti mrtav: • [P08] (17:15 - 21:00) [2292] [1413] ○ S S4. Zašto je smrt loša?: • [P08] (17:15 - 21:00) [2292] [1413] ○ S S5. Nestajanje i nepostojanje: • [P08] (17:15 - 21:00) [2292] [1413] ○ S S6. Vrijednost smrti: • [P08] (17:15 - 21:00) [2292] [1413] ○ S
prof.phil Biondić Marin, doc.dr.sc. [2292] · prof. dr. sc. Lončarek Karmen, dr. med. [1413]		
18.04.2024		

		S7. Korist i šteta nakon smrti: • [P08] (17:15 - 20:15) [2292] [1413] ○ S S8. U obranu samoubojstva: • [P08] (17:15 - 20:15) [2292] [1413] ○ S S9. Smrtna kazna: • [P08] (17:15 - 20:15) [2292] [1413] ○ S S10. Transhumanizam: • [P08] (17:15 - 20:15) [2292] [1413] ○ S
prof.phil Biondić Marin, doc.dr.sc. [2292] · prof. dr. sc. Lončarek Karmen, dr. med. [1413]		

List of lectures, seminars and practicals:

[PREDAVANJA] (TOPIC)	Number of hours	Location
P1. Uvod u filozofsko mišljenje za studente medicine. Važnost smrti. Što je „smrt“. Što je filozofija? / Filozofski pristup fenomenu smrti. Zašto misliti o smrti? Važnost smrti u ljudskoj kulturi / Smrt i religije / Smrt u filozofiji / Strah od smrti kao uzročnik ljudskih vjerovanja / Što smrt čini važnom? Pojmovni odnos smrti i života / Biološki pojam smrti / Psihološki pojam smrti / Pluralistički pojam smrti / Smrt kao odlazak (odvajanje) duše.	1	[P06]
P2. Misterioznost smrti. Logičke mogućnosti života nakon smrti. Transhumanizam. Je li smrt nespoznatljiva? / Je li moguće zamisliti vlastitu smrt? / Je li smrt nemisliva? / Smrt i ništavilo. Je li “život nakon smrti” oksimoron? / Što znači sintagma “život nakon smrti”? / Pogrešno razumijevanje “života nakon smrti” / Je li život nakon smrti moguć? / Platonovski model života nakon smrti / Zamjena tijela / Logički status uskrsnuća / Rekonstitucija (naših) atoma / Model “Zvjezdanih staza”. Zavaravanje smrti kao temeljna ideja transhumanizma / Osobni identitet / Problem razdvajanja identiteta / Problem dupliciranja identiteta / Ljudska životinja.	1	[P06]
P3. Nesreća mrtvih. Zlo smrti – epikurejsko gledište. Zlo smrti – epikurejski argumenti (smrt nije zlo). Može li se mrtvima nanijeti nepravda? / Može li se mrtvima nanijeti šteta? Želje i interesi (mrtvih) osoba / Posthumna zla i dobra. Je li loše umrijeti? / Varijacije epikurejskog gledišta (slabi, umjereni, jaki i ekstremni epikurizam) Praktične posljedice epikurejskog gledišta. Argument simetrije vremena / Prenatalno i postmortalno zlo (simetrija rođenja i smrti) / Sklonost k budućnosti / Argument nepostojanja subjekta i nemogućnosti iskustva.	1	[P06]

P4. Zlo smrti – deprivacijsko gledište (smrt kao zlo). Besmrtnost. Strah od smrti. Kritika epikurejskog gledišta / Deprivacijska teorija ili zašto je smrt zlo / Mogući životi i zlo smrti / Čija smrt je gora? Je li loše biti smrtno biće? / Slučaj Makropulos ili prokletstvo besmrtnosti / Uvjeti poželjnosti besmrtnosti / Smrtnost, motivacija i narativna struktura života. Aspekti straha od smrti – čega se bojimo kada se bojimo smrti / Uvjeti racionalnog straha / Racionalne emocije prema smrti / Samoubojstvo: smrt kao rješenje / Smrt i autentičnost smrti.	1	[P06]
P5. Vrijednost života. Metafizika smrti i praktični stavovi. Sinteza gradiva i priprema za pisani ispit. Zašto je život vrijedan življenja / Smislenost života – kriteriji i standardi / Bitak prema smrti ili živjeti suočen sa smrtnošću. Metafizičke teorije vrijednosti smrti / Samoubojstvo / Ubojstvo / Smrtna kazna / Eutanazija / Abortus	1	[P08]

[VJEŽBE] (TOPIC)	Number of hours	Location
V1. Filozofija - postojanje - svijet	1	[P08]
V2. Proces – događaj – trenutak – stanje	1	[P08]
V3. Vjerovanje: vjerovati - sumnjati - dokazati - prihvatiti - valjanost	1	[P08]
V4. Smrt – umiranje – nepostojanje	1	[P08]
V5. Vrijednost smrti	1	[P08]
V6. Zlo, subjekt, vrijeme – deprivacijski odgovori	1	[P08]
V7. Zlo smrti i životinje	1	[P08]
V8. Smisao života: postojanje - vrijednosti - izbor	1	[P08]
V9. Filozofska „crna rupa" pitanja vrijednosti smrti	1	[P08]
V10. Strahovi	1	[P08]

[SEMINARI] (TOPIC)	Number of hours	Location
S1. Racionalnost i strah od smrti	1	[P08]
S2. Zlo smrti	1	[P08]
S3. Biti mrtav	1	[P08]
S4. Zašto je smrt loša?	1	[P08]
S5. Nestajanje i nepostojanje	1	[P08]
S6. Vrijednost smrti	1	[P08]
S7. Korist i šteta nakon smrti	1	[P08]
S8. U obranu samoubojstva	1	[P08]
S9. Smrtna kazna	1	[P08]
S10. Transhumanizam	1	[P08]

EXAM DATES (final exam):